

NESMÍME ZAPOMENOUT NA TY, CO TU BYLI PŘED NÁMI. ANI V BYTČI NE.

Vyzýváme veřejnost, občany i firmy, aby přispěli na uctění památky 364 bytčanských Židů, kteří byli vystaveni rasovému pronásledování (organizovaného státem), spolu s jinými menšinami v letech 1939 – 1945, jmenovitě po 14. 3. 1939. Památník bytčanských Židů má mít formu 364 “kamenů o které se zakopává“ neboli německy die Stolpersteine.

O sběr darovaných finančních částek, o instalaci, prezentaci a financování celého projektu se stará občanské sdružení Antikomplex z Banské Bystrice. Autorem projektu Stolpersteine je pan Gunter Demnig (1947, Berlín). Od roku 1997 bylo v několika evropských zemích instalováno více jak 40 000 těchto kamenů a jejich počet stále narůstá. Pro jejich umístění je rozhodující poslední známá adresa dobrovolného bydliště obětí.

Za likvidaci svých Židů zaplatil Slovenský štát (jako jediný stát na světě) Velkoněmecké říši v případě Bytče částku Sk 1 820 000.-. Stát zbavil své židovské občany občanských práv, majetku a tzv. státního občanství. Pro zachování některých životně důležitých státních funkcí stát vystavil asi 10 000 tzv. prezidentských výjimek, které umožnily (nebyly trvalé) několika vybraným odborníkům přežít o několik měsíců až roků déle než mohli ostatní, méně šťastnější.

Zde uvádím konkrétní příběh manželů Müllerových z Bytče. Žili v podnájmu v čp. 464 (dříve Šafárikova dnes Švecova ulica) v Bytči. Manželé od 14. 2. 1939. Dr. Müller (1870 - 1944) byl okresním veterinářem v.v., paní Gertruda (babička spoluautora této výzvy), roz. Rosenzweigová (1885 - 1944), vdova po JUDr. Bihellerovi, advokátovi Andreje Hlinky z r. 1906, se starala o domácnost. V roce 1942 byl manželům zabaven veškerý cennější movitý majetek v částce Sk 33 000.-. Tato suma byla zřejmě použita jako poplatek/úplatek za relativně bezpečnou prezidentskou výjimku, protože nebyli zahrnuti do transportů uskutečněných v r. 1942. Po roce 1943 ale i ta přestala platit, manželé Müllerovi byli soustředěni do areálu bytčanského zámku, odkud se přemístili (asi červenec-srpen 1944) do blíže neurčeného zemědělského dvora v bytčanské části, v Sulově. Při razii prováděné jednotkou SS, pravděpodobně dne 18. 9. 1944, byli zatčeni a předáni na velitelství HG v Žilině. Později byli deportováni do Osvětimi přes koncentrační tábor v Seredi. Z tábora se nevrátili, nemají své hroby stejně jako miliony jiných nevinných obětí

pomstychtivosti, chamtivosti, primitivní nenávisti a válečného běsnění ve 20. století.

Vaše velkorysé příspěvky pomohou, aby stolpersteiny o rozměrech 10 x 10 cm zasazené do chodníků před jednotlivými domy Bytče, byly mementem pro dnešní Slovensko a zároveň varujícím svědectvím.

Informace o sdružení Antikomplex, stolpersteinech apod. jsou na adrese: www.antikomplex.sk.

Projekt Stolpersteiny pro Bytču si vyžádá náklady na zhotovení, instalaci a cestovní výlohy p. Demniga v souvislosti s 364 stolpersteiny ve výši EUR 43 700.-. Vaše příspěvky uvítáme na

účtu u OTP Banka Slovensko, a.s.

Číslo účtu: 1402 8557 / 5200

IBAN: SK50 5200 0000 0000 1402 8557

SWIFT/BIC: OTPVSKBXXXX

variabilní symbol: 18850920

V souladu s daňovými zákony sdružení Antikomplex na požádání vystaví certifikát, opravňující české dárce ke slevě na dani z příjmu. V případě dárců ze Slovenska mohou být použity části zákona o daňových asignacích.

Děkujeme za Váš zájem.

Rádi zodpovíme veškeré dotazy.

Vánoce 2013

Andrej Čierny
andrejcierny@gmail.com

Petr Dušan Biheler
biheler@gmail.com

Příloha č. 1

**Paní Gertruda Muellerová – Bihellerová, roz. Rosenzweigová,
narozená 20. 9. 1885 v Teplicích – Šanově**

Příloha č. 2

**MVDr. Josef Müller narozen 9. 9. 1870 v Rovensku, se svým synem
Zoltánem.**

